

mgr Michał BĄKOWSKI

Akademia Łomżyńska

e-mail: mbakowski@al.edu.pl

ORCID: 0000-0003-3648-0512

dr Katarzyna LEWKOWICZ-GRZEGORCZYK

Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet w Białymstoku

e-mail: k.grzegorczyk@uwb.edu.pl

ORCID: 0000-0002-9060-7812

DOI: 10.15290/oes.2024.03.117.08

OCENA FINANSOWYCH ASPEKTÓW FUNKCJONOWANIA POCZTY POLSKIEJ SA¹

Streszczenie

Cel – Artykuł poświęcono Poczcie Polskiej, która jest jednoosobową spółką Skarbu Państwa. Problem badawczy dotyczy sytuacji finansowej największego operatora pocztowego na rynku. Celem artykułu jest zbadanie kondycji finansowej Poczty Polskiej SA w latach 2018–2022 za pomocą metod stosowanych w analizie finansowej w kontekście dalszych możliwości funkcjonowania na rynku.

Metoda badań – Badania składały się z dwóch etapów: analizy wstępnej (nakreślenie ogólnego obrazu sytuacji finansowej) oraz analizy wskaźnikowej (która jest rozwinięciem analizy wstępnej). Oceny sytuacji finansowej Poczty Polskiej dokonano, opierając się na analizie bilansu, analizie rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych, analizie wskaźników płynności, zadłużenia, rotacji i rentowności. W opracowaniu posłużono się danymi zawartymi w sprawozdaniach finansowych, które są zamieszczone na stronie internetowej poczty za lata 2018–2022.

Wnioski – Przeprowadzona analiza pozwoliła na ocenę kondycji finansowej badanej Poczty Polskiej SA, która jest jednym z najstarszych przedsiębiorstw działających w Polsce. Sytuacja operatora narodowego jest trudna pod względem finansowym i systematycznie ulega pogorszeniu. Utrzymanie się niekorzystnych tendencji w kolejnych latach może sprzyjać bankructwu poczty, co byłoby trudne dla właściciela, czyli Skarbu Państwa.

¹ Artykuł wpłynął 21.03.2024, zaakceptowano 11.07.2024.

Oryginalność/wartość/implikacje/rekomendacje – Podjęta problematyka jest ważna i aktualna, jednak nie stanowi obszaru zainteresowań naukowców. Przeprowadzone analizy i sformułowane wnioski wypełniają istniejącą w literaturze lukę i stanowią inspirację do dalszego rozwijania badań dotyczących sytuacji finansowo-majątkowej operatorów pocztowych.

Słowa kluczowe: Poczta Polska, analiza finansowa, sprawozdawczość finansowa

THE EVALUATION OF FINANCIAL ASPECTS OF POLISH POST SA

Summary

Purpose – This article is devoted to Poczta Polska, which is a sole-shareholder company of the State Treasury. The research problem concerns the financial situation of the largest postal operator on the market. The aim of the article is to examine the financial condition of Poczta Polska SA in the years 2018–2022 in the context of further opportunities to operate on the market.

Research method – The research consisted of two stages: preliminary analysis (outlining the general picture of the financial situation) and ratio analysis (which is an extension of the preliminary analysis). The assessment of the financial situation of Poczta Polska was based on the analysis of the balance sheet, analysis of the profit and loss account, cash flow statement, analysis of liquidity, debt, turnover and profitability ratios. The study used data included in the financial reports available on the post office's website for the years 2018–2022.

Results – The carried out analysis allowed for the assessment of the financial condition of the examined Poczta Polska SA, which is one of the oldest enterprises operating in Poland. The situation of the national operator is financially difficult and is systematically deteriorating. The continuation of unfavourable trends in the coming years may contribute to the bankruptcy of the post office, which would be difficult for the owner, i.e. the State Treasury.

Originality/value/implications/recommendations – The raised issues are important and current, but they are not the area of interest for scientists. The carried out analysis and the formulated conclusions fill the gap in the literature and constitute an inspiration for further development of research on the financial and property situation of postal operators.

Keywords: Polish Post, financial analysis, financial reporting

JEL classification: G39, M40

1. Wstęp

Poczta Polska (PP) jest jednym z najstarszych polskich przedsiębiorstw, które obchodziło w 2023 r. swoje 465. urodziny. Świadczy ona usługi pocztowe, które mają charakter usług użyteczności publicznej. Znaczenie oraz aktualność problematyki dotyczącej funkcjonowania operatora pocztowego jest wysoka, gdyż rola poczty w gospodarce jest nie do przecenienia. Bezsprzecznie jej działalność służy dobru ogółu podmiotów gospodarujących. Nie można sobie wyobrazić prowadzenia działalności gospodarczej bez korzystania z usług pocztowych. Do końca 2012 r. w Polsce obowiązywała ustawa Prawo pocztowe z dnia 12 czerwca 2003 r., która przyznawała Poczcie Polskiej liczne przywileje, które czyniły ją w pewnych zakresach działania monopolistą, co ograniczało możliwość rozwoju konkurencji na rynku usług pocztowych. Nowa ustawa Prawo pocztowe z dnia 23 listopada 2012 r., która obowiązuje od 1 stycznia 2013 r., wniosła szereg zmian dotyczących funkcjonowania rynku usług pocztowych w Polsce. Doprowadziło to do jego demonopolizacji.

Historia Poczty Polskiej była bardzo burzliwa i nierozzerwalnie związana z dziejami Polski. Ważnym momentem współczesnej historii był rok 1991, kiedy to dokonano podziału przedsiębiorstwa państwowego Poczta Polska, Telegraf i Telefon na dwa podmioty: Telekomunikację Polską SA oraz państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska. 1 września 2009 r. Poczta Polska została przekształcona w spółkę akcyjną, w której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa. Obecnie Poczta Polska SA tworzy z innymi podmiotami grupę kapitałową, w skład której wchodzi firmy opisane w tabeli 1.

TABELA 1

Podmioty z grupy Poczty Polskiej

Nazwa podmiotu	Rok założenia	Udział Poczty Polskiej	Profil działalności podmiotu
Bank Pocztowy SA	1990	75% akcji minus 10 akcji	oferowanie usług bankowych klientom poprzez sieć własną placówek oraz placówek sieci PP
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o. (od 2012 r. marka envelo)	2012	100%	wdrażanie i rozwijanie cyfrowych usług pocztowych
PTU na Życie SA	2014	100%	oferowanie ubezpieczeń życiowych dla klientów indywidualnych oraz firm

Nazwa podmiotu	Rok założenia	Udział Poczty Polskiej	Profil działalności podmiotu
Pocztylion-Arka PTE SA	1999	33,33%	długoterminowe zarządzanie oszczędnościami na emeryturę
POSTDATA SA	1995	51%	dostarczanie rozwiązań informatycznych dla Poczty Polskiej oraz świadczenie kompleksowych usług z zakresu informatyki
Poczta Polska DYSTRYBUCJA SA	2000	100%	sprzedaż ubezpieczeń na życie, komunikacyjnych, majątkowych, rolnych oraz produktów zabezpieczenia emerytalnego
Wojskowe Zakłady Kartograficzne sp. z o.o.	1949 2023 objęcie udziałów	100%	usługi druku cyfrowego i offsetowego różnych materiałów dla przedsiębiorstw

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [www 1; www 2; www 3].

Mając na uwadze bardzo duże znaczenie Poczty Polskiej w gospodarce, podjęto problem dotyczący sytuacji finansowej największego operatora pocztowego na rynku. Przeprowadzono analizę sprawozdań finansowych, co umożliwiło sformułowanie wniosków dotyczących kondycji finansowej przedsiębiorstwa.

Motywy tworzenia grupy kapitałowej wokół Poczty Polskiej można podzielić na ekonomiczne, organizacyjne, techniczne oraz rynkowe. Wszystkie motywy są ważne i w równym stopniu wpływają na prowadzenie działalności na konkurencyjnym rynku [Glinkowska, 2009, s. 347–349]. Współpraca Poczty Polskiej z innymi podmiotami daje szansę osiągnięcia wielu korzyści.

2. Pojęcie i rynek usług pocztowych w Polsce

Usługi pocztowe mają charakter użyteczności publicznej. Sam A. Smith – założyciel ekonomii klasycznej – uważał, że rola poczty w gospodarce jest bardzo ważna. Podkreślał, że prowadzenie takiego przedsięwzięcia powinno być powierzone państwu [Smith, 2007, s. 492].

Usługi pocztowe umożliwiają przepływ informacji od nadawcy (nadawców) do odbiorcy (odbiorców) [Czaplewski, 1993, s. 35]. W ujęciu prawnym usługi pocztowe to umowa, która polega na przyjmowaniu oraz przesyłaniu przesyłek listowych, paczek pocztowych, przekazów pieniężnych, prasy lub innych przedmiotów razem z odpowiednim opakowaniem [Górski, Dominiczak, Gospodarek, 1982, s. 28–30]. W ujęciu technologicznym usługi pocztowe to odbiór przesyłki od adresata, gromadzenie przesyłek, grupowanie ich, a następnie transport i dostarczenie do adresata [*The Cambridge Encyclopedia*, 1990, s. 967]. Według innej definicji usługi pocztowe to niematerialna, wyizolowana działalność gospodarcza, która prowadzi do zaspokajania zapotrzebowania zgłaszanego przez odbiorców w obszarze przekazywania informacji na odległość, a także zasób materialny oraz nominalny wraz z usługami pośrednictwa rynkowego [Panasiuk, Szostak, Tokarz, 2005, s. 21]. J. Buko definiuje usługę pocztową jako sformalizowane „świadczenie przez organizację pocztową przesyłu, stanowiącego przedmiot usługi pocztowej: korespondencji, dóbr rzeczowych, jak też wartości nominalnych, od jednego lub wielu nadawców, do jednego lub wielu odbiorców, za pomocą czynności i operacji związanych z gromadzeniem, segregacją, przemieszczaniem i doręczaniem wyszczególnionych przedmiotów usługi” [Buko, 2009, s. 24]. Natomiast ustawa Prawo pocztowe z dnia 23 listopada 2012 r. definiuje usługę pocztową jako wykonywanie w obrocie krajowym lub zagranicznym, zarobkowe:

1. realizowane łącznie lub rozdzielnie przyjmowanie, sortowanie, doręczanie przesyłek pocztowych oraz druków bezadresowych,
2. przemieszczanie przesyłek pocztowych, a także druków bezadresowych, jeżeli jest wykonywane łącznie z przynajmniej jedną spośród czynności, o których mowa w punkcie 1,
3. przesyłanie przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, jeżeli na etapie przyjmowania, przemieszczania lub doręczania przekazu informacyjnego przyjmują one fizyczną formę przesyłki listowej,
4. prowadzenie punktów wymiany umożliwiających przyjmowanie i wymianę korespondencji między podmiotami korzystającymi z obsługi tych punktów,
5. realizowanie przekazów pocztowych.

Struktura rynku pocztowego w Polsce obejmuje Poczta Polska SA i operatorów alternatywnych, z których tylko nieliczni mają znaczący udział w rynku. W rejestrze operatorów pocztowych na dzień 31 grudnia 2022 r. znajdowały się 303 podmioty, w tym Poczta Polska i 302 operatorów nieświadczących usług powszechnych (operatorzy alternatywni). Na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z 2015 r. Poczta Polska została wyznaczona do świadczenia usług

powszechnych w latach 2016–2025 na terytorium całego kraju w sposób jednolity w porównywalnych warunkach. Działalność pocztowa jest działalnością regulowaną i wymaga wpisu do rejestru operatorów pocztowych (ROP). Liczbę zarejestrowanych i działających operatorów alternatywnych w latach 2018–2022 przedstawia tabela 2.

TABELA 2

Liczba operatorów alternatywnych w latach 2018–2022

Lata	Liczba operatorów alternatywnych	
	zarejestrowanych	działających
2018	291	144
2019	282	145
2020	290	143
2021	299	138
2022	302	123

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych raportach UKE: *[Raport o stanie rynku...]*.

Jak można zauważyć, w badanym okresie liczba operatorów alternatywnych zarejestrowanych wzrosła o 11 podmiotów, jednakże nie wszyscy zgłoszeni operatorzy podejmują działalność gospodarczą. Liczba aktywnych podmiotów zmniejszyła się o 21 firm, tj. o 14,6%. Forma prawna operatorów alternatywnych jest zróżnicowana. Dominującą formą prawną jest spółka z ograniczoną działalnością (59 operatorów, tj. 48%), następnie indywidualna działalność osoby fizycznej (47 operatorów, tj. 38,2%). Trzech operatorów działa w formie spółki akcyjnej (2,4%), a 14 operatorów (11,4%) funkcjonuje w innych formach prawnych (spółki cywilne, jawne, komandytowe, spółdzielnie, fundacje).

Ważnym zagadnieniem związanym z rynkiem usług pocztowych jest infrastruktura pocztowa i zatrudnienie. W przypadku PP liczba placówek w analizowanym okresie była stabilna (wzrost o 18 podmiotów), natomiast zatrudnienie zmniejszyło się o 11 503 etaty, tj. o 14,7%. Na koniec 2022 r. średnio przypadało na placówkę pocztową 8,7 pracowników. W grupie operatorów alternatywnych liczba placówek wzrosła o 7818 jednostek, z kolei zatrudnienie o 8028 pracowników, tj. o 57%. Dane dotyczące liczby placówek oraz zatrudnienia operatorów pocztowych przedstawia tabela 3.

W odróżnieniu do Poczty Polskiej, która ma obowiązek świadczenia usług w obrocie krajowym i zagranicznym, alternatywni operatorzy pocztowi mogą świadczyć swoje usługi lokalnie, w kraju, za granicą lub w kraju i za granicą.

TABELA 3

Infrastruktura pocztowa i zatrudnienie w latach 2018–2022

Lata	Liczba placówek		Liczba pracowników	
	operatorów alternatywnych	Poczty Polskiej	operatorów alternatywnych	Poczty Polskiej
2018	14 799	7 602	14 085	78 099
2019	17 087	7 627	14 449	78 484
2020	20 277	7 627	16 174	77 256
2021	30 949	7 626	20 149	70 314
2022	22 617	7 620	22 113	66 596

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych raportach UKE: *[Raport o stanie rynku...]*.

W 2022 r. operatorzy pocztowi zrealizowali ogółem 1956,7 mln sztuk usług pocztowych. Zmiany wolumenu poszczególnych usług pocztowych pomiędzy rokiem 2018 a 2022 przedstawia tabela 4.

TABELA 4

Wolumen ilościowy usług rynku pocztowego w latach 2018–2022 (w mln szt.)

Lata	Przesyłki listowe	Paczki pocztowe	Przesyłki kurierskie	Pozostałe usługi	Razem
2018	1 372,2	23,0	368,8	162,2	1 926,2
2019	1 246,1	25,2	440,9	174,0	1 886,2
2020	1 054,7	30,0	636,9	155,1	1 876,7
2021	975,7	29,2	776,0	154,2	1 935,1
2022	895,9	27,7	893,9	139,2	1 956,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *[Raport o stanie rynku...]*.

W analizowanym okresie największy spadek w ujęciu ilościowym zanotowały usługi przesyłek pocztowych – jest to spadek o 34,7%. Duży spadek dotyczył 2020 r., kiedy wybuchła pandemia COVID-19. Spadek liczby nadawanych listów jest wynikiem e-substytucji, digitalizacji dokumentów w obrocie gospodarczym i rozwoju e-administracji [Drab-Kurowska, 2015, s. 349–356]. Natomiast największy wzrost odnotowano w segmencie przesyłek kurierskich – aż o 142,4%. Segment ten wykazuje wyraźny wzrost, który przede wszystkim związany jest z rozwojem e-commerce, czyli nowoczesnej formy handlu stosowanej w Internecie. Forma takich zakupów bardzo dynamicznie rozwinęła się w 2020 r., kiedy ograniczono handel stacjonarny i ludzie dokonywali zakupów online.

Na koniec 2022 r. łączna wartość rynku usług pocztowych wyniosła 14 363,9 mln złotych. Oznacza to, że w stosunku do roku 2018 łączna suma nominalnych przychodów z usług pocztowych operatorów pocztowych wzrosła o 52,1%. W poszczególnych latach badanego okresu dynamika wzrostu wartości rynku usług pocztowych przewyższała tempo wzrostu gospodarczego. Najważniejszym czynnikiem wzrostu był wzrost przychodów z przesyłek kurierskich. Zmiany przychodów ze sprzedaży poszczególnych usług pocztowych pomiędzy rokiem 2018 a 2022 przedstawia tabela 5.

TABELA 5

Wolumen wartościowy usług rynku pocztowego w latach 2018–2022 (w mln zł)

Lata	Przesyłki listowe	Paczki pocztowe	Przesyłki kurierskie	Pozostałe usługi	Razem
2019	3 776,1	472,1	5 181,1	813,0	10 242,3
2020	3 542,9	454,9	6 867,9	820,7	11 686,4
2021	3 419,6	413,0	8 197,9	860,5	12 890,9
2022	3 544,0	341,7	9 592,9	885,3	14 363,9
2022	895,9	27,7	893,9	139,2	1 956,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych raportach UKE: [Raport o stanie rynku...].

Istotną zmianą wprowadzoną na rynku pocztowym jest wdrożenie usługi e-doręczenia, która jest obowiązkowa dla administracji publicznej i zawodów tzw. zaufania publicznego. W pierwszym etapie dotyczy to notariuszy, a w kolejnych latach grupa ta będzie sukcesywnie poszerzana. Zgodnie z założeniami e-doręczenie

jest prawnie równe z wysłaniem tradycyjnego listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub doręczeniem osobistym.

Wprowadzenie e-doręczeń ma wiele korzyści: prowadzenie formalnej korespondencji elektronicznej w kontakcie z podmiotami publicznymi i prywatnymi, rejestrowanie doręczeń, identyfikację nadawcy i odbiorcy, zapewnienie poufności, autentyczności i integralności przesyłek. Z szacunków firmy Obserwatorium.biz wynika, że w pierwszym roku obowiązywania e-doręczeń oszczędności z tytułu przejścia z papierowej korespondencji na elektroniczną wygenerują po stronie użytkowników oszczędności w kwocie około 2,3 mld złotych. Ta część rynku w 2030 r. może być warta około 420 mln zł [www 4].

Poczta Polska uzyskała monopol na tę usługę do końca 2025 r. i jest to duża szansa dla operatora na zwiększenie swoich przychodów. Uruchomienie skrzynek na potrzeby publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej nastąpi nie wcześniej niż 30 marca 2024 i nie później niż 1 stycznia 2025 roku.

3. Analiza bilansu Poczty Polskiej

Badanie sytuacji majątkowo-finansowej Poczty Polskiej należy rozpocząć od analizy dynamiki i struktury bilansu (tabele 6 i 7). W badanym okresie nastąpił spadek nominalnej wartości majątku poczty o ponad 441 935 tys. zł, tj. o 8,7%, przy czym w większym stopniu zaobserwowano go w odniesieniu do majątku obrotowego (o 311 589 tys. zł, tj. o 11,5%) w porównaniu do majątku trwałego (o 130 346 tys. zł, tj. o 5,5%). Na koniec 2022 r. aktywa trwałe stanowiły 48,3% majątku, natomiast aktywa obrotowe – 51,7%. Analizując skład aktywów trwałych, należy zauważyć, iż największy udział w majątku przedsiębiorstwa miały rzeczowe aktywa trwałe. Udział ten w badanym okresie nie zmienił się, aczkolwiek wartość tej pozycji na przestrzeni czterech lat zmniejszyła się aż o 13,4%. W grupie rzeczowych aktywów trwałych dominowały środki trwałe, w których najistotniejszymi pozycjami były budynki i lokale, grunty, urządzenia techniczne i maszyny oraz środki transportu. Niewielki udział w tej pozycji miały inne środki trwałe. Na koniec 2022 r. w porównaniu do roku 2018 można zauważyć duże zmniejszenie wartości posiadanych gruntów (14,4%), budynków i lokali (15,5%) oraz środków transportu (26,8%) posiadanych przez pocztę. Świadczy to o wyprzedaży zbędnych środków trwałych. Natomiast środki trwałe w budowie zwiększyły swoją wartość w badanym okresie o 56,3%. Udziały pozostałych grup aktywów trwałych stanowiły na koniec 2022 r. mniej niż 10% sumy bilan-

sowej i wynosiły odpowiednio dla inwestycji długoterminowych – 9%, długoterminowych rozliczeń międzyokresowych – 4,7%, wartości niematerialnych i prawnych – 4,4%, a dla należności długoterminowych – 0,4% [*Sprawozdanie finansowe...*, 2019–2023].

TABELA 6

Struktura aktywów Poczty Polskiej SA w latach 2018–2022

Udział	2018	2019	2020	2021	2022
	Struktura aktywów ogółem w %				
aktywów trwałych w aktywach ogółem	46,7	48,6	48,2	45,2	48,3
wartości niematerialnych i prawnych w aktywach ogółem	3,0	2,7	3,6	3,7	4,4
rzeczowych aktywów trwałych w aktywach ogółem	29,8	30,4	29,8	28,2	29,8
środków trwałych w aktywach ogółem	27,8	29,5	29,1	26,8	26,4
należności długoterminowych w aktywach ogółem	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4
inwestycji długoterminowych w aktywach ogółem	10,0	11,2	9,9	8,9	9,0
długoterminowych rozliczeń międzyokresowych w aktywach ogółem	3,7	4,1	4,7	4,1	4,7
aktywów obrotowych w aktywach ogółem	53,3	51,4	51,8	54,8	51,7
zapasów w aktywach ogółem	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8
należności krótkoterminowych w aktywach ogółem	16,7	17,0	17,0	16,6	18,6
inwestycji krótkoterminowych w aktywach ogółem	30,2	27,7	28,9	31,9	27,1
środków pieniężnych w aktywach ogółem	17,6	17,1	15,7	17,4	14,5
krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych w aktywach ogółem	5,8	6,1	5,3	5,6	5,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

W odniesieniu do aktywów obrotowych najistotniejszą pozycją są inwestycje krótkoterminowe, które na koniec 2022 r. stanowiły 27,1% aktywów ogółem. Ich udział w badanym okresie zmniejszył się o 3,1 punktu procentowego. Istotną pozycją w grupie aktywów obrotowych są środki pieniężne (gotówka i na rachunkach bankowych), którymi dysponuje Poczta Polska. Na przestrzeni czterech lat udział środków pieniężnych w majątku zmniejszył się również o 3,1 punktu procentowego. Drugą dużą grupą majątku obrotowego pod względem udziału w aktywach są należności krótkoterminowe, które stanowią na koniec analizowanego okresu 18,6% sumy bilansowej. Stabilny udział dotyczy natomiast krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (między 5,1% a 6,1%) i zapasów (między 0,6% a 0,8%) [*Sprawozdanie finansowe...*, 2019–2023].

TABELA 7

Struktura pasywów Poczty Polskiej SA w latach 2018–2022

Udział	2018	2019	2020	2021	2022
	Struktura aktywów ogółem w %				
kapitału własnego w pasywach ogółem	23,0	25,5	22,9	28,6	30,1
zobowiązań i rezerw w pasywach ogółem	77,0	74,5	77,1	71,4	69,9
rezerw w pasywach ogółem	9,1	9,6	12,5	9,0	11,9
zobowiązań długoterminowych w pasywach ogółem	5,8	6,1	5,3	5,6	5,1
zobowiązań krótkoterminowych w pasywach ogółem	51,2	47,6	48,5	46,4	43,2
rozliczeń międzyokresowych w pasywach ogółem	13,1	14,6	13,5	13,7	13,5
długoterminowych rozliczeń międzyokresowych w aktywach ogółem	3,7	4,1	4,7	4,1	4,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

W strukturze pasywów w badanym okresie można zauważyć wzrost znaczenia kapitału własnego w finansowaniu działalności gospodarczej. Jego udział zwiększył się z 23% do ponad 30% sumy bilansowej. Na przestrzeni analizowanego okresu zmniejszyło się zadłużenie poczty o 7,1 punktu procentowego. Firma w dużej mierze finansowała swoją działalność krótkoterminowymi kapitałami obcymi. Ich udział na

koniec 2018 r. stanowił ponad 51% pasywów, a na koniec 2022 r. – 43,2%. W latach 2018–2022 udział długoterminowych zobowiązań w sumie pasywów utrzymywał się na względnie stałym poziomie. Podobnie kształtował się udział rozliczeń międzyokresowych – mieścił się on w przedziale od 13,1% w 2018 r. do 14,6% w 2019 roku.

Aktywa oraz kapitał stanowią odrębne składniki bilansowe, które są ze sobą powiązane. Uzupełnieniem analizy poziomej i pionowej bilansu jest sprawdzenie wzajemnych relacji pomiędzy składnikami majątku i źródłami jego finansowania. Relacje te zostały określone mianem złotej zasady bilansowej, zgodnie z którą majątek trwały powinien być finansowany w całości kapitałem (funduszem) własnym. Uznaje się, że zachowanie tej relacji jest warunkiem niezależności oraz stabilności finansowania działalności gospodarczej. W przypadku, gdy relacja ta nie jest zachowana, dopuszczalne jest finansowanie aktywów trwałym kapitałem stałym (kapitał własny i zobowiązania długoterminowe) – relacja ta określana jest mianem srebrnej zasady bilansowej lub złotej zasady bilansowej w szerokim ujęciu. W badanym przedsiębiorstwie w żadnym roku nie jest zachowana złota reguła bilansowa ani w wąskim, ani w szerokim ujęciu (tabela 8). Można zauważyć wzrost tego wskaźnika, ale nadal jest on niezadawalający. Świadczy to o złej kondycji finansowej poczty.

TABELA 8

Złota zasada bilansowa w Poczcie Polskiej w latach 2018–2022

2018	2019	2020	2021	2022
w wąskim ujęciu				
0,49	0,52	0,48	0,63	0,62
w szerokim ujęciu				
0,57	0,58	0,53	0,68	0,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

4. Analiza rachunku zysków i strat Poczty Polskiej

Kolejnym elementem sprawozdania finansowego jest rachunek zysków i strat. Poczta Polska sporządza to sprawozdanie w wariantcie porównawczym, wykazując koszty według rodzaju skorygowane o zmianę stanu produktów. Poszczególne grupy przychodów oznaczone są symbolami A, D, G, koszty – B, E, H, podatek dochodowy – J, a wyniki cząstkowe – C, F, I, K. Strukturę i dynamikę pozycji rachunku wyników zawiera tabela 9.

TABELA 9

Struktura i dynamika pozycji RZiS w latach 2018–2022

Poz. RZiS	Struktura (w %)					Dynamika (w %)			
	2018	2019	2020	2021	2022	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021
A	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	106,2	95,3	99,2	103,1
B	101,5	100,0	105,7	99,8	106,8	104,5	100,7	93,7	110,3
C	1,5	0,0	5,7	0,2	6,8	101,5	-26 135,6	103,2	-3 914,4
D	2,2	2,0	8,5	4,5	7,6	98,4	407,1	52,1	174,4
E	1,7	1,5	5,1	1,3	1,1	94,5	311,9	25,1	87,6
F	1,1	0,5	2,2	3,4	0,2	145,9	-548,8	250,1	-107,4
G	0,5	0,3	0,4	0,7	0,8	63,2	123,9	171,4	114,1
H	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	72,6	61,4	99,9	147,9
I	0,9	0,6	2,0	4,0	0,3	173,9	-413,4	299,9	9,0
J	0,2	0,6	0,1	1,2	0,4	238,8	-117,4	1 226,3	38,5
K	1,1	0,0	1,9	2,8	0,1	103,9	-4 506,0	249,3	-103,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

Jak można zauważyć w analizowanym okresie, przychody ze sprzedaży usług i produktów poczty wzrosły nominalnie tylko o 3,5%, gdy w tym samym okresie koszty działalności operacyjnej wzrosły o 8,8%. Wynik z działalności statutowej w latach 2019 i 2021 był dodatni, natomiast w trzech pozostałych był ujemny i na koniec 2022 r. firma poniosła stratę w wysokości ponad 440 mln złotych. Tak zły wynik finansowy jest skutkiem świadczenia przez Poczta Polską nierentownych usług powszechnych, które musi oferować klientom. Poczta Polska nie otrzymała rekompensaty za te usługi za lata 2021–2022 z budżetu państwa w wysokości 697 mln zł, pomimo złożenia wniosku. Rząd polski czeka na zgodę Komisji Europejskiej. Otrzymanie tych środków wpłynie znacząco na poprawę wyników finansowych osiąganych przez narodowego operatora pocztowego.

TABELA 10

Struktura i dynamika kosztów działalności operacyjnej PP w latach 2018–2022

Pozycja kosztów	Struktura (w %)					Dynamika (w %)
	2018	2019	2020	2021	2022	2022/2018
Amortyzacja	3,7	3,4	3,1	3,3	2,8	84,3
Zużycie materiałów i energii	4,3	4,2	4,2	4,7	5,4	136,8
Usługi obce	15,7	16,2	17,0	19,5	19,5	135,0
Podatki i opłaty	1,9	1,9	1,8	2,0	1,8	98,8
Wynagrodzenia	57,2	57,1	56,5	53,9	54,6	103,8
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	13,4	13,5	14,0	13,3	12,6	102,8
Pozostałe koszty rodzajowe	3,7	3,5	3,3	3,2	3,2	94,5
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	85,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

Analizując strukturę kosztów właściwej działalności operacyjnej PP (tabela 10), można zauważyć, iż najważniejszą pozycją kosztów są wynagrodzenia pracowników poczty, które stanowią ponad połowę wszystkich kosztów. Kwota wynagrodzeń

brutto w ciągu czteroletniego okresu zwiększyła się o 3,8%, kiedy w tym samym okresie zatrudnienie spadło o 14,7%. Najwyższa dynamika kosztów dotyczy zużycia materiałów i energii oraz usług obcych. Ich udział w strukturze kosztów nieznacznie zwiększył się i wyniósł na koniec 2022 r. odpowiednio 5,4% oraz 19,5%. Największy spadek dotyczy kosztów zużycia majątku trwałego, tj. o 15,7%, co wynika z wyprzedaży zbędnych środków trwałych.

Dynamikę zysku ze sprzedaży można porównywać z dynamiką przychodów ze sprzedaży oraz dynamiką kosztów. Układ tych wskaźników oparty jest na zasadach logicznego powiązania i przybiera charakter tzw. układu wzorcowego, którego podstawowa formuła uznawana za prawidłową jest następująca [Gabrusewicz, 2014, s. 278]:

$$\text{WDZ} > \text{WDS} > \text{WDK}$$

WDZ – wskaźnik dynamiki zysku ze sprzedaży,

WDS – wskaźnik dynamiki przychodów ze sprzedaży,

WDK – wskaźnik dynamiki kosztów.

Analizując przedstawioną wyżej relację w PP, należy stwierdzić, że jest ona zachowana tylko dla roku 2021. W pozostałych okresach relacja ta nie zachodzi.

5. Analiza *cash flow* Poczty Polskiej

Wynik finansowy firmy jest kategorią memoriałową, ustaloną na podstawie ewidencji księgowej. Osiąganie zysku nie jest tożsame z przyrostem gotówki, a strata nie musi oznaczać zmniejszenia środków pieniężnych będących w dyspozycji przedsiębiorstwa. Obok analizowania rachunku zysków i strat ważne jest zainteresowanie rachunkiem przepływów pieniężnych. Jest to sprawozdanie skupione na realnych ruchach środków pieniężnych. Przepływy pieniężne ustalane są w trzech obszarach działalności:

- operacyjnej – dotyczy podstawowej działalności firmy, która kształtuje strumień pieniężny poprzez wynik finansowy i amortyzację oraz zmiany w kapitale obrotowym,
- inwestycyjnej – wpływa na strumień gotówki poprzez zmiany w zakresie aktywów trwałych i inwestycji krótkoterminowych,
- finansowej – dotyczy operacji związanych z pozyskaniem kapitałów własnych i obcych oraz ich obsługą [Kopczuk, 2018, s. 83 i 91].

Z istoty przedsiębiorstwa wynika, że podejmuje ono działalność operacyjną w celach zarobkowych, powinna więc ona charakteryzować się dodatnim przepły-

wem gotówki (wpływy > wydatki). Aby realizować te cele, firmy muszą ponosić nakłady inwestycyjne, dlatego dla działalności inwestycyjnej naturalna jest przewaga wydatków nad wpływami. Natomiast działalność finansowa, w zależności od potrzeb w zakresie pozyskania kapitału, może charakteryzować się różnokierunkowymi zmianami zasobów gotówki firmy.

Kształtowanie się przepływów pieniężnych w Poczcie Polskiej SA w latach 2018–2022 przedstawia tabela 11.

TABELA 11

Przepływy pieniężne netto Poczty Polskiej SA w latach 2018–2022 (w mln zł)

Przepływy pieniężne netto z działalności	2018	2019	2020	2021	2022
operacyjnej	666 786	208 899	141 969	22 366	-127 280
inwestycyjnej	-71 642	-44 564	-92 134	131 814	-35 753
finansowej	75 829	-49 906	-45 629	117 778	-133 464

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

W latach 2018–2021 działalność operacyjna generowała dodatnie przepływy pieniężne, co było zjawiskiem pozytywnym. Najlepsza struktura sald przepływów pieniężnych miała miejsce w roku 2021. W 2022 r. trzy obszary generowały ujemne przepływy pieniężne – jest to sytuacja wysokiego ryzyka i dużego zagrożenia upadłością firmy.

6. Analiza wskaźnikowa Poczty Polskiej

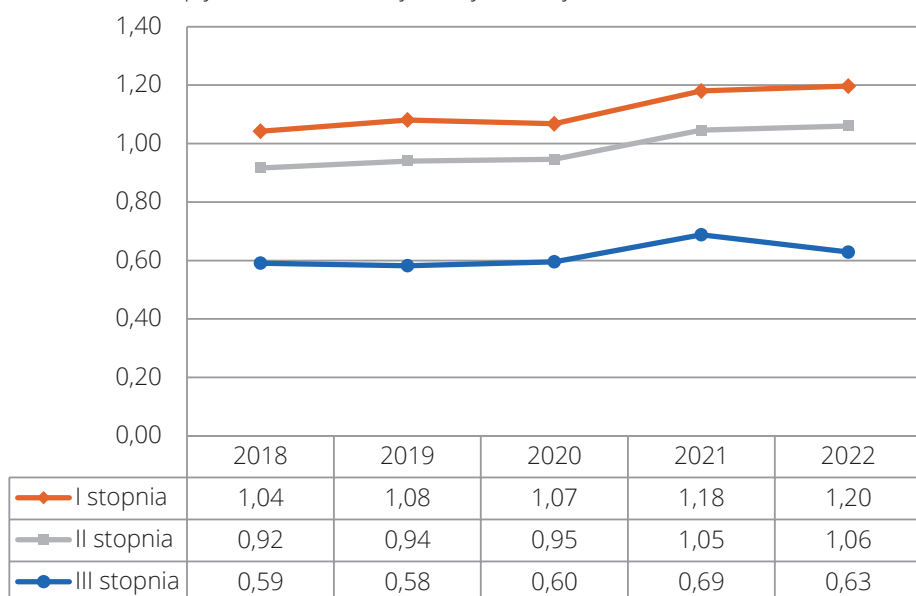
Analiza wskaźnikowa obejmuje cztery obszary: płynności, rentowności, zadłużenia i efektywności. Warunkiem koniecznym sprawnego funkcjonowania przedsiębiorstwa jest rentowność działalności i posiadanie płynności finansowej. Wskaźniki płynności wykorzystuje się do pomiaru pokrycia zobowiązań krótkoterminowych majątkiem obrotowym lub jego składnikami. Wskaźniki płynności określają zdolność do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez firmę zdolności do terminowego ich regulowania. Natomiast zbyt wysokie mogą świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi składnikami

majątku obrotowego. Najczęściej stosowanymi wskaźnikami płynności statycznej są [Kowalak, 2017, s. 155–157]:

- wskaźnik bieżącej płynności (I stopnia),
- wskaźnik płynności szybkiej (II stopnia),
- wskaźnik płynności natychmiastowej (III stopnia).

RYSUNEK 1

Wskaźniki płynności finansowej Poczty Polskiej SA w latach 2018–2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

Zachowanie płynności finansowej jest głównym celem każdego podmiotu gospodarczego. Zarządzanie płynnością i aktywami płynnymi skupia się na wpływach i wydatkach środków pieniężnych wraz z kompromisem pomiędzy zdolnością do obsługi długu a inwestowaniem nadwyżek w celu zwiększenia rentowności [Kontus, Mihanović, 2019, s. 3253–3271]. Poziom płynności determinowany jest ilością gotówki, a także innych aktywów, które można szybko upłynnić, zyskowością firmy, poziomem zobowiązań, które należy spłacić w najbliższej przyszłości, a także możliwością pozyskania przez firmę pieniędzy poprzez emisję papierów wartościowych i pożyczanie gotówki [Chambers, Lacey, 2011, s. 489].

W analizie płynności najrzadziej wykorzystywany jest wskaźnik płynności natychmiastowej (według terminologii GUS jest to wskaźnik I stopnia płynności). Wskaźnik ten liczony jest bardziej dla celów badawczych niż praktycznych [Analiza finansowa przedsiębiorstwa, 2020, s. 177]. Przyjmuje się, że wskaźnik ten powinien wynosić od kilku do kilkunastu procent [Gabrusewicz, 2014, s. 337].

Analizując płynność finansową firmy, należy dokonywać interpretacji łącznie wskaźników bieżącej płynności i płynności szybkiej (rysunek 1). W badanym okresie oba te wskaźniki zachowywały się zgodnie z tym samym trendem. Osiągnęły one optymalny poziom na koniec 2022 roku. Na pozytywną ocenę zasługuje fakt, iż różnica między tymi wskaźnikami nie jest duża. Wskaźnik bieżącej płynności finansowej jest dużo niższy niż średnia wartość dla przedsiębiorstw niefinansowych w Polsce. Natomiast wskaźnik płynności natychmiastowej na koniec 2022 r. osiągnął bardzo wysoką wartość (63%). Wysoki poziom tego wskaźnika może wynikać z tego, iż dane do obliczeń przypadają na okres Świąt Bożego Narodzenia i Sylwestra, kiedy klienci masowo dokonują zakupów gotówkowych usług pocztowych i różnego rodzaju rozliczeń pieniężnych. W styczniu kolejnego roku wartości tego wskaźnika mogą być znacznie niższe.

TABELA 12

Wskaźniki ekonomiczne firm niefinansowych w Polsce w latach 2018–2022

Pozycja	2018	2019	2020	2021	2022
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	1,444	1,456	1,500	1,552	1,565
Wskaźnik rentowności obrotu netto – pozostała działalność usługowa (w %)	6,3	6,5	-2,5	4,6	6,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w publikacjach GUS: [Bilansowe wyniki finansowe...].

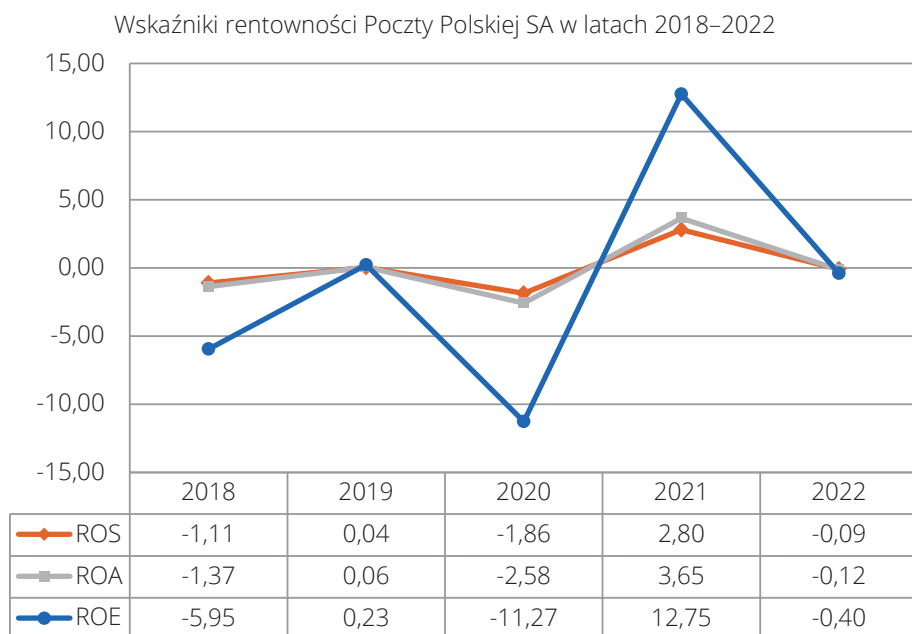
Według ekonomii klasycznej celem działalności przedsiębiorstwa prywatnego jest maksymalizacja zysku [Podstawy ekonomii, 2018, s. 182]. Racjonalne prowadzenie działalności gospodarczej wymaga uzyskania odpowiedniej relacji między ponoszonymi kosztami a osiąganymi przychodami. Efektywnie działająca firma powinna uzyskiwać dodatni wynik finansowy, czyli zysk. W takiej sytuacji jednostka gospodarcza jest rentowna, zyskowna lub dochodowa. Rentowność można ocenić za pomocą wskaźników finansowych, czyli określonych relacji wyniku finansowego do innych kategorii ekonomicznych, które stanowią pod-

stawę obliczeniową. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, kiedy przychody przedsiębiorstwa przewyższają koszty funkcjonowania podmiotu gospodarczego. Rentowność przedsiębiorstwa bada się w trzech głównych obszarach [Dynus, Kołosowska, Prewysz-Kwinto, 2005, s. 86]:

- sprzedaży (rentowność handlowa, ROS),
- majątku (rentowność ekonomiczna, ROA),
- kapitałów (rentowność finansowa, ROE).

Wskaźniki te liczy się jako stosunek zysku netto do przychodów ogółem (ROS), aktywów (ROE) lub kapitału (funduszu) własnego. Wskaźniki te powinny mieć tendencję wzrostową, świadczącą o poprawie efektywności zarządzania jednostką gospodarczą.

RYSUNEK 2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

Analiza wskaźników rentowności Poczty Polskiej SA w latach 2018–2022 pozwala stwierdzić, iż dodatnie były tylko w latach 2019 i 2021 (rysunek 2). Najniższą wartość odnotowały one w 2020 roku, a następnie wzrosły – najwyższy poziom odnotowały w 2021 roku. Każdy złoty zaangażowany w aktywa generował

3,65 grosza zysku netto, prawie 13 groszy zysku netto przynosił każdy złoty kapitałów własnych, a 2,8 grosza zysku netto 1 złoty uzyskany ze sprzedaży. Porównując wskaźnik ROS PP do danych GUS (tabela 12), dotyczących przedsiębiorstw usługowych, należy podkreślić, iż operator pocztowy radził sobie gorzej niż firmy zajmujące się pozostałą działalnością usługową.

Koleją grupą parametrów finansowych określających kondycję firmy są wskaźniki dotyczące zadłużenia. Podstawowym wskaźnikiem w tej grupie jest wskaźnik ogólnego zadłużenia, który informuje o stopniu zaangażowania kapitałów własnych i obcych w działalności gospodarczej. Określa on, w jakim stopniu majątek przedsiębiorstwa jest finansowany kapitałami obcymi. Zbyt wysoki świadczy o dużym ryzyku finansowym, informując jednocześnie, że podmiot może utracić zdolność do zwrotu kapitału obcego [Sierpińska, Jachna, 2004, s. 167]. Z punktu widzenia ograniczenia ryzyka kredytowego najczęściej uznaje się, że wskaźnik ten nie powinien przekraczać poziomu 0,57–0,67 [*Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, 2020, s. 192]. W latach 2018–2022 wskaźnik ten przyjmował odpowiednio wartości: 0,77; 0,75; 0,77; 0,71 i 0,70. Wskaźnik ma tendencję malejącą, co jest zjawiskiem pozytywnym, jednakże przekracza maksymalny poziom. Kapitał obcy na koniec 2022 r. stanowi 70% sumy pasywów.

W ramach badania efektywności gospodarowania można wyznaczyć wskaźniki rotacji zapasów (w dniach), należności (w dniach) i zobowiązań krótkoterminowych (w dniach). Pierwszy wskaźnik informuje, przez ile dni średnio gotówka jest zamrożona w zapasach, inaczej mówiąc, co ile dni przedsiębiorstwo odnawia swój zapas. Wskaźnik rotacji należności w dniach określa czas inkasowania należności od kontrahentów. Oba te wskaźniki powinny mieć tendencję malejącą. Szybciej powinna następować rotacja zapasów i należności. Im wyższy poziom wskaźnika rotacji należności w dniach, tym podmiot ma większe trudności z osiągalnością swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań. Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach określa czas potrzebny do spłacenia zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudności podmiotu w spłacie zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach przedsiębiorstwa w spłacie zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik ten powinien oscylować na poziomie liczby dni, jakie wyznaczają terminy spłaty zobowiązań, które są zapisane w umowach z dostawcami [Jaworzyńska, Śmiechowicz, 2022, s. 123]. Przekroczenie terminu spłaty należności może narażać podmiot na spłatę odsetek za zwłokę w zapłacie, które podnoszą koszty prowadzenia działalności gospodarczej (tabela 13).

TABELA 13

Wskaźniki rotacji w Poczcie Polskiej w latach 2018–2022

Lata	Wskaźnik rotacji		
	zapasami w dniach	należnościami w dniach	zobowiązaniami w dniach
2018	224,3	44,1	128,1
2019	160,7	43,9	129,0
2020	243,9	44,3	124,9
2021	230,4	45,3	127,7
2022	277,3	46,2	117,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

W badanym okresie cykl konwersji zapasów zwiększył się o 53 dni i na koniec 2022 r. wyniósł ponad 277 dni. W handlu nie powinien on przekraczać 45 dni. W przypadku PP jest on stanowczo za wysoki. Poczta Polska w swoich placówkach wprowadziła do sprzedaży różne towary (np. podrabianą markową galanterię skórzaną), które niekoniecznie znajdują zbyt. W przypadku wskaźnika rotacji należności wskaźnik ten jest stabilny i nie przekracza optymalnego poziomu 60 dni. Natomiast w odniesieniu do cyklu konwersji zobowiązań można zauważyć spadek tego wskaźnika o 10,5 dnia. Optymalna dla podmiotu jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest dłuższy o 5–10 dni aniżeli cykl inkasa należności, a więc powinien wahać się w okolicach 65–70 dni [Dynus, Kołosowska, Prewysz-Kwinto, 2005, s. 82]. Poczta Polska reguluje swoje zobowiązania średnio po czterech miesiącach.

Obecnie, kiedy gospodarki narodowe zmagają się ze skutkami ogólnoświatowej pandemii, ważne jest ciągłe monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa, które pozwala odpowiednio wcześniej wykryć symptomy świadczące o pogarszającej się sytuacji finansowej firmy. Dzięki wcześniej stwierdzonemu zagrożeniu upadłością kadra zarządzająca może podjąć działania zapobiegawcze i uchronić jednostkę gospodarczą przed upadłością. L. Bednarski uważa, że w przypadku badania zagrożenia bankructwa polskich firm należy zwrócić uwagę na takie wskaźniki, jak [Bednarski, 1999, s. 45]:

1. Płynność bieżąca.
2. Ogólne zadłużenie.
3. Rentowność netto sprzedaży.

4. Rentowność kapitału własnego (zysk netto / kapitał własny pomniejszony o zysk netto).
5. Stopień pokrycia zobowiązań z nadwyżki finansowej (*cash flow*) ($\{\text{zysk netto} + \text{amortyzacja}\} / \text{zobowiązania ogółem}$).

Dla analizowanej spółki wielkości wskaźników wskazanych przez Bednarskiego w latach 2018–2022 zestawione są w tabeli 14.

TABELA 14

Wybrane wskaźniki finansowe w latach 2018–2022 Poczty Polskiej SA

Wskaźnik i optymalny poziom	2018	2019	2020	2021	2022
Płynności bieżącej (1,2–2,0)	1,04	1,08	1,07	1,18	1,20
Ogólnego zadłużenia (0,5–0,67)	0,77	0,75	0,77	0,71	0,70
Rentowności netto sprzedaży (tendencja rosnąca) w %	-1,11	0,04	-1,86	2,80	-0,09
Rentowności kapitału własnego (tendencja rosnąca) w %	-5,60	0,20	-10,10	14,60	-0,40
Pokrycia zobowiązań z <i>cash flow</i> (> 0,3)	0,04	0,07	0,03	0,11	0,06

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach publikowanych na stronie Poczty Polskiej.

7. Podsumowanie

Poczta Polska SA jest jednym z najstarszych przedsiębiorstw działających w kraju, którego historia była nieodłącznie związana z historią Polski. Rola narodowego operatora pocztowego jest niepodważalna, jednakże sytuacja jest trudna pod względem finansowym. Na podstawie przeprowadzonych badań należy stwierdzić, iż sytuacja finansowa Poczty Polskiej SA jest niezadawalająca i systematycznie ulega pogorszeniu. Potwierdzeniem tej tezy jest:

- spadek zasobów majątkowych firmy – wyprzedawanie aktywów trwałych w celu zachowania płynności, co stanowi negatywny symptom,
- niezachowanie relacji majątkowo-kapitałowej w wąskim i szerokim ujęciu, co jest wyrazem niestabilności finansowania jednostki,
- skumulowana strata brutto ze sprzedaży w ciągu 5 lat wynosząca prawie 900 mln zł,

- osiągnięcie minimalnego wymaganego poziomu wskaźników płynności finansowej na koniec 2022 r.,
- deficytowość przedsiębiorstwa w 2022 r. (ujemne wskaźniki rentowności),
- niezachowanie relacji między dynamiką zysku, przychodów i kosztów,
- wskaźnik ogólnego zadłużenia przekraczający optymalny poziom,
- niska rotacja zapasów, co generuje koszty utrzymania nieprawidłowych zapasów,
- zestaw wskaźników finansowych Bednarskiego wskazujący na zagrożenie upadłością przedsiębiorstwa,
- informacja przekazywana przez media, wskazująca na poniesienie straty przez Poczta Polską w 2023 roku w wysokości 700 mln złotych.

Utrzymanie się niekorzystnych tendencji w kolejnych latach może sprzyjać bankructwu poczty, co byłoby trudne dla właściciela, czyli Skarbu Państwa. Kryzys, w jakim znajduje się poczta, może okazać się szansą na restrukturyzację i poprawę wyników finansowych. Okazją dla poczty jest rynek zakupów e-commerce oraz segment e-doręczeń.

Literatura

- Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, 2020, Gołębiowski G. (red.), Difin, Warszawa.
- Bednarski L., 1999, *Symptomy i ocena zagrożeń sytuacji finansowej przedsiębiorstwa*, „Pieniądże i Wiąż”, nr 1(2), s. 44–45.
- Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych w 2022 r.*, 2024, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/bilansowe-wyniki-finansowe-przedsiębiorstw-niefinansowych-w-2022-roku,10,17.html> [data dostępu: 22.01.2024].
- Buko J., 2009, *Powszechne usługi pocztowe w Polsce, stan obecny i koncepcja zmian*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.
- Chambers D.R., Lacey N.L., 2011, *Modern Corporate Finance*, Hayden McNeil Publishing, Plymouth.
- Czaplewski R., 1993, *Ekonomika poczty*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.
- Drab-Kurowska A., 2015, *Oddziaływanie rynku e-commerce na rynek pocztowy*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 852, Ekonomiczne Problemy Usług, 117, s. 349–356.
- Dynus M., Kołosowska B., Prewysz-Kwinto P., 2005, *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, TNOiK, Toruń.
- Gabrusewicz W., 2014, *Analiza finansowa przedsiębiorstwa. Teoria i zastosowanie*, Polskie Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

- Glinkowska B., 2009, *Poczta Polska: w stronę tworzenia grupy kapitałowej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 544, Ekonomiczne Problemy Usług, 35, s. 341–351.
- Górski W., Dominiczak Z., Gospodarek J., 1982, *Prawo przewozów pocztowych*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa.
- Jaworzyńska M., Śmiechowicz J., 2022, *Finansowe aspekty funkcjonowania instytucji badawczych nadzorowanych przez Ministra Zdrowia*, „Optimum Economic Studies”, nr 2(108), s. 110–127, DOI: 10.15290/oes.2022.02.108.08.
- Kontus E., Mihanović D., 2019, *Management of Liquidity and Liquid Assets in Small and Medium-sized Enterprises*, „Economic Research-Ekonomska Istraživanja”, vol. 32(1), s. 3253–3271.
- Kopczuk A., 2018, *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, WSFiZ, Białystok.
- Kowalak R., 2017, *Sporządzanie sprawozdania finansowego i przeprowadzanie analizy finansowej*, Wydawnictwo Ekonomik, Warszawa.
- Panasiuk A., Szostak D., Tokarz A., 2005, *Czynniki produkcji pocztowej*, WN Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.
- Podstawy ekonomii*, 2018, Milewski R., Kwiatkowski E. (red.), Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa.
- Raport o stanie rynku pocztowego w 2022 roku*, 2023, Urząd Komunikacji Elektronicznej, UKE, Warszawa <https://www.uke.gov.pl/akt/raport-o-stanie-ryнку-pocztowego-w-2022-r-482.html> [data dostępu: 19.12.2023].
- Sierpińska M., Jachna T., 2004, *Ocena przedsiębiorstwa według standardów zachodnich*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Smith A., 2007, *Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów*, t. 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Sprawozdanie finansowe Poczty Polskiej S.A. za rok obrotowy 2022*, Poczta Polska, <https://www.poczta-polska.pl/hermes/uploads/2023/06/Sprawozdanie-finansowe-Poczty-Polskiej-za-2022.pdf> [data dostępu: 20.12.2023].
- The Cambridge Encyclopedia*, 1990, Crystal D. (red.), Cambridge University Press, New York.
- www 1, www.poczta-polska.pl/o-firmie/grupa-pp [data dostępu: 18.12.2023].
- www 2, www.wzkart.pl [data dostępu: 18.12.2023].
- www 3, www.pocztowy.pl [data dostępu: 18.12.2023].
- www 4, www.money.pl/gospodarka/poczta-polska-zaciera-rece-sporo-zarobi-na-tym-monopolu-6948830450186848a.html [data dostępu: 17.06.2024].